

faa denne Strid ud af Verden. Benyttes den ikke, vil det vare længe, før der bliver Fred i disse Lejre. Jeg haaber derfor, at den høje Regering ikke vil slippe dette Tag. Der vil vistnok ikke herfra oftere blive tilbuddet en saa moderat Afgørelse af disse Sager. Naar Toldloven nævnes, kan jeg ikke undlade at sige i Tilslutning til den ærede Ordførers Udtalelser forleden, at det gode Resultat for en væsentlig Del skyldes den afgaaede Finansministers Evne til at bevæge sig, til at samle de modstaaende Anskuelser, vinde dem og føre dem til et samlet Arbejde.

Naar vi se paa det afgaaede Ministeriums Arbejde paa Grundlovens Grund, og dets Fremlæggelse af de store Reforme, der vel havde en landbøvenlig Karakter, men dog ikke tilfidesatte andre Hensyn, er det mærkeligt, at den danske Rigsdag har kunnet lade denne Regering falde. Jeg tager ikke i Betænkning at udtale, at naar det kom til Stykket, vilde den afgaaede Regering have haft et Flertal i begge Rigsdagens Afdelinger. Der er derfor visselig Grund til at komplimentere Ministeriets Modstandere for den Snildhed, hvormed de have forstaaet at manøvrere med de bestaaende Partidannelser, saa at Ministeriet efterhaanden maatte blive ført træet. Jeg tror ikke — og navnlig ikke i Landboretse — at man vil vide Rigsdagen Tak for dette Arbejde, tværtimod fremkaldte Budstabet om Ministeriets Afgang Beflagelse og oprigtig Sorg viden om.

Naar jeg nu vender mig til det højtærede ny Ministerium, vil jeg sige, at det jo er blevet betegnet som et Forretningsministerium, der kun var traadt til for i et snævert Øjeblik at skaffe Konge og Land en Finanslov, og foreløbig har den højtærede Konseilspræsident ogsaa udtalt dette som sit nærmeste Maal. Det er endvidere sagt, at det var et Offer fra dette Ministeriums Side at træde i Brechen i en saa vanstelig Situation som den nærværende, og jeg anerkender begge Dele. Vi modtog for 4 Aar siden den nuværende højtærede Konseilspræsidents Indtræden i det politiske Liv med den mangeaarige Erfaring, at friske og fremragende Kræfter blev vort politiske Liv mere og mere fattigt paa, og fra alle Sider — Benner saavel som Modstandere — var man derfor, hvis man da ikke var bleven aldeles filistrøs under den politiske Kamp, enig om at anerkende den fremragende Kraft, som vi da hilste i den daværende Indenrigsminister. Jeg vil da sige til den højtærede Konseilspræsident og den ny Regering, at vort Land har ikke Naad til at ofre store Kræfter paa smaa Sager, og jeg føler mig ogsaa overbevist om,

at den ny Regering tilsigter noget videre. Vi have ogsaa nu faaet en Erklæring fra den højtærede Konseilspræsident, der gaar i den Retning, at han paa Reformernes Omraade vil fortsætte i det gamle Spor.

Jeg tror dog, at den højtærede Konseilspræsident havde gjort Ret i rent ud at vedkende sig den afgaaede Konseilspræsidents Erklæring paa det storpolitiske Omraade. Det har ikke for nogen Regering nogen Værdi at opretholde en tvivlsom Udsigt til at anvende Midler, der nu ville blive misbilligede og fordømte snart sagt fra alle Sider i vort Land. Jeg tror, at det vilde have været langt rigtigere og konsekventere og ogsaa klogere at vedkende sig dette. Den højtærede Konseilspræsident har i Øjeblikket ikke troet at kunne gøre det. Jeg er imidlertid enig med den højtærede Konseilspræsident i, at der vistnok ikke vil blive Spørgsmaal om noget saadant. Det er jo allerede officielt udtalt, at det ny Ministerium vil bevare Kontinuiteten fra det gamle, og vi have i saa Henseende faaet en fylbig Erklæring fra den højtærede Konseilspræsident. Jeg vil for mit og mine Venners Vedkommende sige, at i samme Grad, som det ny Ministerium fortsætter det gamles Politik, i samme Grad vil det finde al den Støtte fra vor Side, som vi formaa at yde. Men dette er jo ikke bestemmende for dette Tings Holdning.

Det fremlagte Finanslovsforslag foreligger jo nu for os paa Basis af den saakaldte Rejsteori, idet man fra begge Sider har givet Afkald paa sine Ønsker og har nøjedes med det, der er blevet kaldt den barberede Finanslov. Det er blevet udtalt af den ærede Ordfører (S. C. Christensen), at det er ingenlunde det, man ønsker, og vi have jo i den forløbne Samling faaet saa stærke Vidnesbyrd om, at det heller ikke er Folketingets Flertals Ønske at afviescere ved en saadan Afgørelse. At det ikke bør være noget, der bliver til Regel, og at man derfor hellere vil forhandle sig frem for at naa noget af, hvad man ønsker — selv om man skal indrømme andet til sine Modstandere — have vi jo nu saa stærke Vidnesbyrd om ikke alene i Ord, men ogsaa i Handling, at jeg i dette Øjeblik tør udtale mig noget friere om den saakaldte Rejsteori, end jeg ellers vilde kunne. Jeg ønsker nemlig ikke at faa noget som helst Skin af at ville rette en Kritik mod eller sælde en Dom over det høje Flertal i Salen. Jeg gaar ud fra, at vi i alt væsentligt ere enige om dette, og at vi kun beklage at skulle nøjes med et saa tarveligt Resultat, som dette er. Den højtærede Konseilspræsident har jo ogsaa udtrykkelig betegnet det saaledes.